

Juledag

Tid og sted: Jerlev og Ødsted kirker kl. 9:45 og 11:00, d. 25.
december 2015

Salmevalg

94: Det kimer nu til julefest

129: Julebuddet til dem, der bygge

107: Glæden hun er født i dag

108: Lovet være du, Jesus Krist!

117: En rose så jeg skyde

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. I ham var liv, og livet var menneskers lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke.

Der kom et menneske, udsendt af Gud, hans navn var Johannes. Han kom for at aflægge vidnesbyrd, han skulle

vidne om lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vidne om lyset.

Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til verden. Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn; de er ikke født af blod, ikke af køds vilje, ikke af mands vilje, men af Gud.

Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.

Prædiken

Glædelig jul. Vi har lige sunget ”Glæden hun er født i dag”. Og det sang vi jo fordi, at Ordet er blevet kød og har taget bolig iblandt os. Fordi det er Jesu fødselsdag. Det var ikke et hvilket som helst barn, der blev født julenat for over 2000 år siden. Det var Gud selv, der lod sig føde: Jesus legemliggør som Guds eneste søn alt, hvad Gud er. Og det er en fantastisk glæde for os, fordi vi ikke længere er overladt

til at tale om Gud som *skæbnen*. Gud er ikke længere den skjulte almagt, den lunefulde skæbne, der skaber glæde og liv med den ene hånd og tilintetgør med den anden hånd. Job lovpriste Gud i Det Gamle Testamente, da han havde mistet alle sine børn, med ordene: Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lovet.

Det er en glæde i dag, fordi vi ved, at Gud ikke længere er vred og tvetydig, sådan som vi erfarer Gud, når vi taler om Gud som skæbnen, og sådan som Gud ofte beskrives i Det Gamle Testamente. Glæden hun er født i dag, fordi Gud, som var frygtelig og utilgængelig i sin høje bolig, som vi sang i første vers af salmen, nu har lagt sig iblandt os som barnet i krybben. Og det betyder, at Gud er kærlighed. Kærligheden er Guds bestemmelse, og det ved vi fordi, at Gud er blevet født i dag. Det hed jo i 1. Johannesbrev: Der ved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: at Gud har sendt sin enbårne søn til verden. Juleevangeliet er netop et barmhjertighedsevangelium, for når Gud bliver født som et barn, langt væk fra kongers paladser og de store betydningsfulde byer, i en lille, kold stald i udkantsis-

rael, så er det fordi, menneskene, vi, betyder noget for ham. Han lader sig føde, fordi han er barmhjertig og fordi kærligheden betyder mere for ham end al verdens magt, ære og guld. Gud er kærlighed! Så det er i højeste grad på sin plads at ønske os selv og hinanden en glædelig jul.

Juleevangeliet udspiller sig omkring barnet i krybben. Det er et under, fordi alle fødsler er et under; men det er også et under, fordi i barnet i krybben gør Gud sig kendt. Gud bliver til i kød og blod; Gud får knogler og følelser, oplever begær, sult og tørst, lever blandt andre mennesker i kærlighed og med den smerte, der hører med til menneskelivet. I barnet i krybben møder vi Gud i sin helhed: Barnet i krybben er både almægtig i kraft af sin guddommelighed og afmægtig i kraft af sin menneskelighed. Han er skaberen i kraft af sin guddommelighed og født i kraft af sin menneskelighed. Han er frelseren i kraft af sin guddommelige kærlighed og han skal frelles, eller leve, i kraft af sine forældres kærlighed. Barnet i krybben er udtryk for Guds ubegribelige barmhjertighed og det vækker samtidig vores

barmhjertighed – for den der får et barn lagt i sine arme kan ikke gøre andet end at drage omsorg for det.

Barnet i krybben er en åbenbaring af Gud. I kristen forstand er det teologiens fødsel, fordi vi ikke kan tale om at kende Gud, før Jesus bliver født – før Gud åbenbarer sig selv for os. Og ind til åbenbaringen i Jesus Kristus var enhver Gudsåbenbaring lig med død: Ingen kan se Gud og leve, står der i 2. Mosebog. Hvis vi skal blive i bibelteksternes sprog, så kan vi sige, at Barnet i krybben er en oplysning af Gud. I skabelsesberetningen siger Gud: Der skal være lys – og der blev lys. I Johannesevangeliet står der, at Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til verden. Lyset betyder to ting: Det spreder mørket og det åbenbarer det, som er skjult for os: livet, Guds herlighed, der er fuld af nåde og sandhed, samt den dybe sandhed om os selv, at vi ikke har nok i os selv, men at det er i mødet med Gud og vores næste, at vi bliver til – for der er ikke liv uden for det møde. Sandhed på græsk betyder netop ”afhyldning”, eller at gøre noget ”uskjult”. Vi sang om afhyldningen i ”Det kimer nu til julefest” i vers 8, hvor

det hedder: ”og barnet tyder nu i vang, hvad David dunkelt så og sang.” Nok kunne David synge om Guds miskundhed og barmhjertighed, men det er først i det øjeblik, at vi ser barnet i krybben, at vi erkender den barmhjertighed som et klart udtryk for Gud. Når vi ser barnet i krybben tvinges vi til at være mennesker, sådan som Gud ønsker det. Det er altså ikke kun en åbenbaring af Gud, det er også en åbenbaring af meningen med vores liv – for det hænger uløseligt sammen.

Efter prædikenen skal vi synge ”Lovet være du, Jesus Krist!” Her synger vi i vers 4: Himlens lys kom i dig (barnet i krybben) til jord, skinner til ny oplysning stor, godt kan vi nu ved nattetid kende som børn vor Fader blid.

Her er det fuldstændigt klart udtrykt, at fordi Guds lys er barnet i krybben, så kan vi nu erkende Gud: Fordi vi kender Jesus, kender vi Gud. Og derfor synger vi også i mange julesalmer om, at når Jesus nu bliver født som hjemløs i en stald uden for land, lov og ret, så må han i stedet lade sig svøbe eller vugge i vore hjerter. For vi kender Gud, og vi kan åbne vore hjem for dem, vi kender.

Gud skabte verden ved et Ord, og det Ord er nu blevet kød og har taget bolig iblandt os. Ordet er, som vi har hørt, barnet i krybben, så nu kan vi betragte det levende Guds Ord som en fysisk virkelighed iblandt os. Med en vending fra teologien siger vi, at Jesus Kristus er det levende Guds Ord. Og det er altså vigtigt at forstå, at det ikke er Bibelen, der er Guds Ord, men derimod er Jesus Kristus Guds Ord. Det er vigtigt, fordi Guds Ord ikke er en fjern tekst, vi skal anstrenge os for at forstå, Guds Ord er levende virkelighed for os. Som Guds Ord er Jesus Kristus til *for* os. Det er *for vores skyld*, at Gud lader sig føde, og barnet i krybben er således en julegave til enhver. Vi har intet, vi kan give til gengæld, og vi skal intet give tilbage til Gud. Vi kan blot tage imod Jesus Kristus som Ordet, der *kun* er til for os. Og hvad betyder det? Jo:

Jesus Kristus er det Ord, der rører os, når vi hører Juleevangeliet. Jesus Kristus er det Ord, der når os i ensomheden, og som fortæller os, at vi er elsket af Gud. Jesus Kristus er det Ord, der vækker længslen efter nærvær. Jesus

Kristus er det Ord, der tænder lys i mørket. Jesus Kristus er det Ord, der blev kød og tog bolig iblandt os.

At Jesus Kristus er Guds Ord betyder, at Gud ikke længere er en fjern og ukendt magt, som vi ikke kan rumme. Gud er det, som *ethvert* menneske kan rumme. Den Gud, som var frygtelig og utilgængelig og som ikke engang kunne rummes i himlenes himle er i barnet i krybben blevet det aller mest tilgængelige; Gud har ladet sig føde som den skabning, *ethvert* menneske er skabt til at drage omsorg for: Den eneste skabning, *ethvert* menneske kan rumme. Og dermed er ikke sagt, at spædbørnene ikke også kan drive os til vanvid og lede os ud i situationer, hvor det er vanskeligt for os at kontrollere vores følelser, og hvor vi selv kan blive bange for, hvad vi kan finde på. Vi formår nemlig ikke altid at drage ordentlig omsorg for spædbørnene. Men det er ikke det samme som, at vi ikke kan rumme dem.

Glæden hun er født i dag. Barnet i krybben åbenbarer Guds herlighed, en herlighed som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed. Og juleevangeliet er en stor glæde, for den er begyndelsen på Guds kærlighed til os.

Glæden er, at Gud er kærlighed. Glæden er, at Gud har åbenbaret sig som den, der er til *for* os. Glæden er, at Gud nu er den, som *ethvert* menneske kan rumme. Vi kan også udtrykke det samme, bare med omvendt fortegn: Gud er det, der ubetinget angår os, det vil sige, ikke blot den, vi *kan* rumme, men sågar den, vi ikke kan *undgå* at rumme. Og hvis vi ikke kan eller vil forstå, tro eller acceptere det, så kan vi af fortællingen om Jesu Kristi fødsel og om Guds menneskeblivelse lære, at vi i hvert fald er rummet af Gud. Glædelig jul!